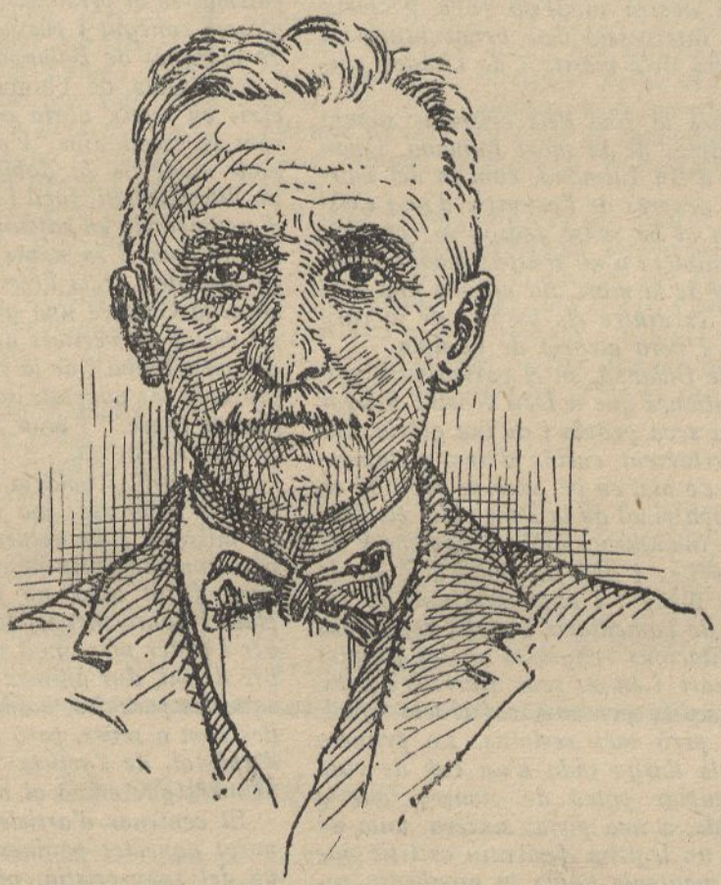
CATALUNYA SOCIAL

Any VII. Núm 303 ■ Un any, 10 ptes. – Núm. solt, 20 cts. ■ 12 de març de 1927

PUBLICACIÓ SETMANAL | REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ DURAN I BAS, 11 - BARCELONA | APARTAT 273 TELÉF. 1171 A

Dibuix de Joaquim Renart

El Marquès de Balanzó

4 maig 1860 - 1 març 1927

Des del número vuitè de CATALUNYA SOCIAL, *data* 18 *juny de* 1921, *fins a l'extraordinari de Nadal-Sant Francesc, en què tingué paraules de sentiment i excusa per no poder enviar-nos res, allitat que ja estava (sense que per això manqués la seva signatura, car li reproduírem un bell fragment de la versió dantesca del "Paradís"), el nom de don Llorenç de Balanzó i Pons, ni la seva sincera amistat no han deixat pas mai de fer-nos companyia. Ja sigui amb el seu característic pseudònim "Vèrax", que, inaugurat en el seu llibre típic* "Guia de l'home lliure" (1920) *posava amb preferència en els seus articles d'índole social, ja sigui amb la plenitud del títol nobiliari que li atorgà en* 1921 *S. S. Benet* XV *i que emprava generalment en els treballs literaris i traduccions, la seva*

ploma vehement i ràpida ha estat al costat nostre tants anys com porta de vida aquest setmanari, i el seu afecte, demostrat en collaboració permanent desinteressada, i palesat també en altres ocasions d'espontani obsequi material, ha distingit sempre la nostra revista amb l'escalf d'un lleial partidari i la simpatia d'un amic generós.

Per això pertoca a la Direcció i la Redacció de CATALUNYA SOCIAL, *un doble homenatge a l'escriptor catòlic i al bon amic. Hem perdut un i altre, un any després de l'esboranc que en nostre cor deixà aquell altre estimat Joan Llimona, i són ells dos, el pintor-apologeta i l'apologeta-literat, una riquesa imponderable, una herència preciosa. La llur companyonia i amistat ja històrica són certament dues partides d'altíssim valor en l'actiu del patrimoni moral del nostre periòdic. Dos protectors que la nostra modesta fulla posseeix en l'esfera de la intercessió dels benaventurats i dos noms a l'arxiu dels mèrits i de l'honor ciutadà.*

Una vegada més la joia dels cristians supera els dolors i llàgrimes de la mort humana. Quan una vida com la d'En Llimona, com la del marquès de Balanzó, després de l'exemple d'una existència consagrada al bé sense fadiga ni retrocés, acaba en l'arrodoniment d'un traspàs piadós i edificant, l'espectacle de la mort que corona una profitosa existència, és dintre els sospirs de la carn afligida, conhort i vera alegria de l'ànima.

Don Llorenç de Balanzó, en el variadíssim mosaic d'ànimes cristianes que a Déu Nostre Senyor li plau oferir a la seva pròpia i divina glòria, ens ofereix el cas certament curiós d'una metamòrfosi, però no pas de mal en bé, sinó de molt bé en molt millor. L'etapa final de la seva vida, els seus darrers set anys, inaugurats amb el començar de les tasques dantòfiles i amb la publicació de la "Guia de l'home lliure", *i expandits amb la fecunda producció de comentaris socials, reflexions moralistes i meditacions religioses en les pàgines del nostre setmanari, i en els seus diversos llibres, havien estat precedits per una existència igualment honorable, però més recloïda. La primera etapa l'omplena la llarga vida d'un cap de casa patriarcal i exemplar patró de comerç, que a uns costums rígids, a una pietat sincera, unia un zel especial amb un legítim derivatiu artístic que li inspirà per a mantenir unida la nombrosa parentela i amb ella àdhuc els dependents, el conreu del teatre familiar honrat, expansió casolana que en mans d'un escriptor fàcil i d'un hàbil versaire com ja era, prengué ben aviat proporcions de veritable teatre catòlic, que ultrapassà de seguida l'ambient de família on es crià.*

El nom d'En Llorenç de Balanzó i Pons tingué relleu en la primera dècada com a autor predilecte dels escenaris i dels públics de centres morals i societats catòliques. "En Guillem d'Alzinar", "De Pecador a Sant", "Sang redemptora" (1902), *"Bona llavor", "Emancipats"* (1903), *"Fra Francesc"* (1905), *"Els tres amors", "El Sagristà"* (1906), *"Neules", "L'espòs millor", "Justini i Mitila", "L'oncle canonge", són els títols, ben populars i d'actualitat viva alguns d'ells, de les peces dramàtiques d'absoluta integritat moral que durant els anys de maduresa del seu fèrtil autor, realitzaven en aquella forma l'obra de sana propaganda que anys a venir pendria altra ufana amb estructura més sòlida.*

Amics i familiars ens han descrit la persona de l'autor en aquells temps sota un aspecte físic que poc feia preveure la figura actual i definitiva del nostre amic. Alt i ben plantat, amb robustesa expansiva, de bavarés, la seva sanitat i gallardia passades no concorden en nostra imaginació amb el don Llorenç sexagenari que hem conegut, més aviat baix, secardí i rebegut, però això sí, sempre àgil i vivacíssim, i en aparença fort, suplint el nervi incansable la robustesa ja absent. La metamòrfosi, efecte de greus dolors, mort d'esposa i de fills a la flor de l'edat, el posà al punt de maturitat pel qual sens dubte volia la Providència reservar-lo a l'última fase de la seva vida, en la qual havia de plasmar-se la personalitat definitiva del que havia d'ésser conegut i passar a la història amb el títol de marquès de Balanzó.

La "Guia de l'home lliure", *fascicle popular eixit en* 1920, *obria aquesta nova fase, inaugurant el pseudònim "Vèrax", emprat per a cobrir amb modèstia la doble generositat de l'escriure un llibre senzill, fàcil i oportú de moral cristiana i d'escampar-lo en edicions gratuites. Eren les anyades tèrboles i sagnants, i Vèrax sortia a predicar en mig dels trets l'eterna preceptiva del Decàleg. Aquella* Guia *és una glossa dels Deu Manaments, un recull de veritats de les que formen el cabdal del seny humà i de la raça, contra el qual seny no prevalen les novetats sociològiques. De la* Guia de l'home lliure, *"Vèrax" passà a les planes de* CATALUNYA SOCIAL.

"Sóc vell, i voldria ésser jove; no sóc pobre i voldria ésser ric; ma intel·ligència és petita i endormiscada i la voldria potenta i ben desperta; mos coneixements migrats, i els voldria extensíssims. I tot això, no per a satisfacció, benestar, plaer i honra meves; tot només que per tal de saber i poder més, molt més del que no puc ara, pobre de mi, dur ànimes a Crist". Tot Vèrax *és en aquestes paraules, humils fins a l'abnegació, senzilles com a seves, però que són un zelós programa d'apòstol, de l'article "Ço que voldria", un dels primers que envià al nostre setmanari* (1).

El centenar d'articles que en sis anys han honorat aquestes pàgines, són una expansió reactiva del seny cristià, ofès sempre per les malvestats, vicis, oblits i blasfèmies dels homes, i arborada d'un zel típic per a la reforma i elevació dels nostres germans, als quals voldria sustrets de la corrupció i la negligència i retornats al carril de la via recta. Per això els seus temes principals són Guia, Camí, Veritat, i la seva labor específica dintre la propaganda catòlica classifica aquest autor com a moralista *per dret propi.*

Quan hi hagi temps per a estudiar la psicologia de don Llorenç de Balanzó, per a repassar bé tota la seva producció literària, quan es pugui recercar en la seva vida, tan exemplar, les íntimes espurnes de la seva abundor espiritual, es veurà quina resplendor dimana de la forta personalitat d'aquest patrici barceloní, honor de les lletres catalanes i catòliques, i aristòcrata segons la definició autèntica i social *de la paraula — que no vol dir*

(1) Núm. 22, data 24 setembre 1921.

domini d'una classe, sinó domini dels millors — *noble per temperament, i per atavisme, abans d'ésser-ho de dret en l'ordre nobiliari pontifici. Havent realitzat en vida amb delicadesa edificant i amb èxit absolut el prodigi de traduir les finors de la seva ànima selecta amb la més perfecta i encoratjadora simplicitat personal de vida i de tracte, obrarà també la gràcia de devenir, malgrat la modèstia que ha cobert el seu pas pel món, una figura típica i guiadora. El marquès de Balanzó, predicador senzill i vividor auster, serà un educador per a la nostra aristocràcia en bé del poble.*

"Camí", *el llibre fill de la* Guia de l'home lliure, *simple "comentari a textos evangèlics" i primer de la trilogia que formarà amb* "Veritat" *i amb* "Vida", *les dues obres que nostre ilustre amic estava preparant, és un veritable evangeliari, en la seva prosa habitual: fluida, senzilla, clara i popular. Al costat d'aquests sorgeix l'alta construcció, que per si sola donaria fama secular al nom del treballador ardidíssim que s'hi aplicà amb tenacitat aferrissada fins a deixar-la feliçment conclosa per bé de la llengua catalana. És la traducció íntegra i doble — en tercets i en prosa rítmica — de les tres parts senceres de la* Divina Comèdia (1924), *dedicada "a la santa memòria del gloriós Papa Benedicte XV, que en ocasió del sisè centenari de Dant Alighieri publicà l'Encíclica In Praeclara". És cronològicament la segona versió catalana completa, i la primera completa en català modern.*

És encara autor de la bella interpretació dels misteris del Rosari, el volum de prosa i poemes intitulat "Quinze roses" (1922), *rumbós elogi literari de la pia devoció. Això tanca la bibliografia coneguda. L'obra inèdita és ingent: hi han la nodrida* "Veritat", *també* "Vida", *després la traducció versificada en tercines a l'estil dantesc, de les Visions de la Beata Catarina Emmerich, una curiosa versificació del Parsifal, de Wagner..., hi ha, especialment, una quantitat considerable d'articles inèdits, escrits impromptu, de bursada, notes repentines, comentari viu i candent del fet del dia... tot això, veritable aplec de memòries íntimes, té un valor singular. Tot això caldrà que es vagi publicant, en el seu dia.*

Mèrit extrínsec no menyspreable d'aquesta activitat literària és el coexistir amb una activitat pariona en la branca professional. Fill d'industrials, fabricant ell mateix en sos primers anys, i comerciant després i durant tota sa vida, en el ram d'articles colonials, on el seu nom constitueix amb el del seu germà Josep una firma mercantil de primer ordre, realitzà amb succés l'aliança estreta de la tasca econòmica i de l'elevació espiritual. El descriure el conreu de les dues esferes, tan ben lligades i propulsades constituirà un grat capítol de la biografia extensa que don Llorenç de Balanzó es mereix. Certament, la despectiva injúria contra el geni econòmic racial tan injustament qualificat de fenici, té en aquest home distingit de negocis i de lletres lluïdíssim desmentiment. I més solemne encara, per ésser el comerciant el suport d'una intensa personalitat d'apologeta religiós i moralista.

Perquè és forçós posar un punt a aquest massa concís apunt necrològic, acabarem, a part de la invitació general a pregar per l'eterna glòria del gran enamorat de la Veritat, i amb el condol de cristians a la nombrosa i afligida família, donant mercès a Déu Nostre Senyor per haver fet néixer entre nosaltres un arbre de tan bella fruita i florida

—

Donem mercès de tot cor a l'estimada família de Balanzó per haver-nos permès publicar un capítol de l'obra inèdita "Veritat", *i al bon amic i exquisit artista En Joaquim Renart pel retrat a la ploma que graciosament ha executat amb destí exprés a aquesta revista, en memòria i veneració a l'insigne patrici.*

La mort del Just

El Patriarca sant de Nazareth
arriba al terme del seu llarg camí;
el seu bleixar és dolç; la seva fi
recorda al segador, qui, satisfet,

reposa quan ja té a aixopluc l'esplet.
Quin bell fulgir de l'astre ponentí!
Maria, a frec del blanc i humil coixí;,
Jesús, acaronant el front blanc, fred!

Ço, no és morir! Es sols ubriaguesa,
defallior, per la volada estesa
empendre al Cel! Es com el darrer flam

del ciri que es consum. Jesús el besa,
i curulla de mèrits sa comesa,
el cor del Just esclata a tan fort clam!

† MARQUÈS DE BALANZÓ

(De *Les Quinze Roses*)

Una pàgina inèdita

FELICITAT

Del llibre pòstum VERITAT 1.ª *part. Cap. XI.*

Veus ací allò que perseguim tots els homes; veus ací la cosa més llunyana de totes i la que és, també, més al nostre abast.

Cercant la felicitat, hom perd la vida; per assolir la felicitat hom l'abandona i se'n allunya, a voltes, per sempre més.

Maldant per la felicitat, s'armen les guerres i els pobles s'enfonzen en la major malaurança; vençuts i vencedors. Per la felicitat els majors crims veiem comesos; per mor de la felicitat les lluites socials han esfondrat la pau, que és precisament el sòcol on es recolza el benestar de les gèneres humanes.

Molts de pobres creuen que els rics són els feliços; molts de rics esguarden amb enveja, si no la paupertat, a molts de pobres.

La salut; veus ací, pensem sovint, la felicitat; no obstant, quan gaudim d'una vida sanitosa no en fem esment, ni l'apreciem; cal que ens colpegi la malaltia perquè comprenguem, aleshores, la felicitat que és tenir salut. Aquesta necessitat de perdre un bé per capir-ne els beneficis, significa que aquell bé no és, de per sí sol, la felicitat. Si ho fos, fóren feliços posseint-lo i no ens caldria perder'l per mesurar-ne els avantatges.

I el mateix exactament, de la riquesa. Us creieu que és feliç el potentat a qui tot sobra? Ah! si poguéssim penetrar dins moltes ànimes de rics quina misèria hi trobaríem! Quina pobresa més esgarrifosa no ens punyiria l'esperit!

Em direu, i amb raó fins un cert punt: "Tanmateix, si hom té un malalt a casa i la caixa ben folrada de diners, s'és més ditxós que quan hi ha el malalt i els diners manquen!"

Posada la qüestió en aquest pla, us diré, com suara, que teniu raó relativa; absoluta, no. Per a aquell ric, que ja compta amb els diners, la malaurança és igual que per al pobre qui ja no hi compta. Troba tan natural el ric la possessió de la riquesa, com el pobre la mancança de mitjans; per això en un cas parió, és tan malaurat el ric com el pobre; i si amb tot i les riqueses no abasta al guariment del seu malalt, devé encara, més desgraciat que no l'altre.De què li serveixen, aleshores, els diners? Que li valen aquells béns materials, malgrat qual abundor no pot tornar la salut del fill, de la muller, del pare o be la propia?

Hi ha res més trist que patir fam i veure l'aliment a l'abast de les mans i no poder menjar? Aquest és el cas del ric en manta ocasió de la vida.

Si la riquesa fes la felicitat, convertiríem en termòmetre els diners; i no hi ha res més fals. Sovintegen més que les fulles dels arbres els homes de passament humil, més feliços que d'altres qui els podrien cobrir d'or. Són molts els qui diem rics (pobres en comparació de certs comptadíssims potentats) molt més feliços que no aquests. I si hom pogués anar prenent graus de benaurança endinzant-se en esperits humans, fins trobaria ¡i quants de cops, bon Déu! pobres de solemnitat més rics de joia que no certs posseïdors de béns sense terme!

Per ço no hi ha el món cap lluita més injusta, que la que cerca la justícia per mitjà dels béns temporals. No existeix major enemic de la humanitat, que aquell qui escalfa el cap dels qui no posseeixen, dant-los entenent que si fossin rics, o iguals que els rics, serien benaurats.

La felicitat relativa, única assolible en aquest món, la portem tots a dins. No ens cal més que voler per a trobar-l'hi. Es feliç el pobre conformant-se amb sa pobresa. No n'hi ha molts, però n'hi ha. Aquests són els feliços.

Es feliç el ric després de sa riquesa. Escassegen massa, però n'hi ha; i aquests són els ditxosos.

Es feliç el fort i sà i potent, qui empra aquests dons de Déu a glòria d'Aquell qui els hi atorgà. No abunden, però n'hi han;; i aquestos són els feliços.

Es feliç el malalt, el feble, el malaurat qui es lliura a la voluntat santíssima de Déu i en Ell diposita sa confiança. Són pocs, però n'hi ha, i aquests, dins sa malaurança, són, també, benaurats.

Es feliç, en un mot, tot el qui dins les condicions del viure seu malda per la salvació pròpia i la dels altres.

Són malaurats del món i treballen per sa infelicitat eterna, els rics aferrissats al diner, els pobres, qui maleeixen llur pobresa i envegen els béns materials amb desmesura; els forts qui empren pel mal el do de la salut; els febles i els malalts qui blasmen la Providència del Senyor.

I tot això, perquè aquesta vida no pot ésser mai res més sinó un trànsit durant el qual podem guanyar-nos l'eterna felicitat.

Qui sap emprar les circumstàncies i els mitjans on Déu el collocà per guanyar-la, aqueixa felicitat de l'altra vida, ja comença d'ésser feliç.

† MARQUÈS DE BALANZÓ (1926)

Associació d'Estudiants Catòlics de dret i filosofia i lletres

Divendres vinent, a les 7 de la tarda, donarà una conferència a l'estatge social (Cameros, 3, pral.)

J. Civera i Sormani

sobre el tema:

L'alegria del viure honest

De la «Guia de l'home lliure»

Cap. VI

Drets i obligacions

Un antic refrany de la nostra terra diu: "Qui et vol bé et farà plorar", que és el mateix que dir: *Qui et vol mal, t'alegrarà.* I enc que tal vegada sigui un xic exagerat l'adagi, té, com totes aqueixes dites de l'antigor, un gran fons de certesa. Perquè com que *el bé,* moltes vegades a l'home li sembla un mal, no perquè ho sigui, sinó perquè el contraria en sos gusts, desigs o passions, li és molest, *el fa plorar,* diguem-ho així, qui volent-li bé, li torç el camí.

I, en efecte: Qui pot voler millor a un fill que una bona mare? Ningú. I quants cops no ha de *fer plorar* al fill per a adrecar-li les passes mal encaminades! A aquell mateix fill, en canvi, un mal company, si molt convé aquell qui el porta per camins vedats, li diu que sa mare, pobra dona! és dolenta i mala mare; que no l'estima, ja que el repta. I el fill s'alegra amb les dites del mal amic, i rondina i es queixa de la mare... que el *fa plorar!*

I per aquest estil, passen moltes coses; per aqueix motiu de què els que volen bé *fan plorar* (és a dir contrarien) veuràs amic lector, que molts homes s'aparten dels qui els volen bé, i s'entreguen... els altres que els deixen *contents i enganyats!*

En la qüestió de drets i obligacions, que motiva aquest capítol, no tinc més remei que *fer plorar,* enc que no sóc jo, pobre de mi; és la Veritat, la que *fa plorar,* en el sentit de què vol bé, i diu a tots els homes *que ans que els drets, tenim els deures;* ans que reclamar, hem d'acomplir.

Mirem-ho fredament i ho reconeixerem així.

Jo, marit, puc exigir que ma muller compleixi amb mi degudament, si no començo per donar-li exemple, essent en tot i per tot un bon espòs? Jo, pare, amb quina cara voldré que els fills em respectin, acatin ma voluntat, i es comportin degudament, si els dono mals exemples, en el fer, en el parlar, en l'obrar o en el deixar d'obrar? Si en comptes de veure en mí l'home seriós, honrat, laboriós, amable i honorable, veuen al tarambana que fuig de casa per a freqüentar diversions, descuidat, distret, aixelebrat, viciós?

Jo, patró, podré exigir que els meus operaris treballin i mirin amb interès de propis els meus interessos, si començo jo per abandonar-los, o no tinc amb mos obrers tracte de pare o d'amic, o bé no els dono la deguda paga?

Jo, obrer, podré haver exigència de millores de jornal, o de la mena que siguin, si no començo per ésser un bon operari, si no tinc per als interessos del patró iguals miraments *que voldria que tinguessin* per als meus els obrers, si jo fos l'amo?

A totes aquestes preguntes, i a moltíssimes més que tots ens podem fer per l'estil, la Veritat respon resoltament: No! Ni tu, marit; ni tu, pare; ni tu, patró; ni tu, obrer; ni fills, ni germans, ni vassalls, ni governants, ni ningú, de cap mena i condició que sia, té *dret,* si abans no acompleix son *deure;* sa obligació.

Perquè s'oblida aquesta primordial condició, del *previ* acompliment de les obligacions de cadascú; perquè abans d'acomplir-les, pretenem que se'ns reconeguin els drets; perquè moltes vegades, aitals drets sols existeixen en el nostre magí, o en les nostres passions; perquè molts drets que pretenem haver no són fills de justícia; i perquè aquesta consisteix principalment, en què *comencem* per fer la nostra obligació; per tot això, són tantes les lluites, tan gros el malestar i tan paorosa la disbauxa en què es debat el món.

Cerquem primer el regne de Déu i sa justícia, i el reste se'ns donarà per torna.

I ara, grans de la terra, ara, poderosos del món; governants, pares, patrons, rics, savis, una advertència: *Tots* heu de començar acomplint les vostres obligacions, vosaltres abans que els altres. Que l'exemple, ha de baixar de dalt; la caritat ha d'aromar totes les coses, paraules i fets dels enlairats.

Com de més amunt, més obligats a començar *acomplint* per a mostrar-ho als altres i poder-los dir: Germans! Déu qui ha ordenat l'acompliment de la obligació, *no ha manat* l'exigència dels drets. Això no vol dir que no poguem exigir-los; però abans cal que tots els homes de totes les condicions, comencem per acomplir els nostres *deures.*

Aquesta és la sana doctrina, en la qüestió importantíssima de drets i obligacions; perquè el nostre *bé* consisteix en començar per les segones, tal volta ens *farà plorar;* no oblidem, però, que si qui ens vol bé ens fa plorar, en el sentit de contrariar-nos; qui ens acontenta, en aquesta qüestió, és perquè *ens vol mal.*

Cap. XVIII

Setè Manament: No Furtar

Una molt respectable persona, veritable autoritat en la matèria, a qui m'he permès mostrar perquè hi donés un cop d'ull, quelcom de l'escrit fins ara per a aquest pobre llibre, al tornar-me els manuscrits, em diu: "Quan escriguis sobre el setè, *apreta de ferm,* que hi cau molta gent, d'altra banda fins religiosa."

I vet aquí que reconeixent la veritat de l'afirmació i l'encertat del consell, em trobo en un conflicte, a l'haver de tractar del Setè Manament, tal volta perquè, com devé sovint, la mateixa abundància de material, fa que hom no sàpiga per on posar-s'hi.

Perquè ben cert és que dient: *"No furtaràs"* ja sembla haver-se dit tot, per la claredat de l'ordenança que no deixa lloc a dubte, com pot semblar que puguin haver-n'hi en la interpretació d'altres manaments, per més que en cap n'hi hagi.

"No furtaràs", és a dir, no pendràs res que pertanyi a un altre, amb la qual afirmació resta evident que manquen tots aquells qui, amb violència o a les bones, prenen el que no és llur.

No cal dir, doncs, si manquen els lladres d'ofici de tota mena, i si pertanyen a la nombrosa munió dels

qui per a furtar, no reparen en obstacles; per a dur a terme llurs designis són disposats a ço que sigui precís; al *que convingui*, com es sol dir; clar és que, demés de lladres, poden ésser, i són molts cops malvats assassins.

Crec que aquest llibre no caurà en mans de cap d'ells; si hi caigués i el que el tingui llegeix aquestes ratlles, li preg per les entranyes amoroses de la muller que l'infantà, que abandoni, des del moment mateix, la mala vida i entri de ple a gaudir de la pau dels homes honrats. Si aquest pobre treball meu aconseguis una conversió semblant, jo em donaria per mil voltes pagat;... i el convertit també me'n donarà les gràcies; que tal volta demés de guanyar-se la pau aquí, es guanyi la felicitat eterna. Tant de bó!

Mes, deixant de banda als malaventurats lladres d'ofici, estudiem fredament amb quina facilitat pot mancar-se al Manament Setè.

Si jo abuso de la confiança que en mi dipositin mos superiors o mos companys, i sostrec diners o mercaderies que no em pertanyin, enc que ningú se n'adoni, *furtaré*.

Si jo no complesc el meu treball degudament, enc que això no es noti, *furtaré*.

Si jo induesc a un negoci que, perjudicant a un tercer, em beneficia a mi, baldament el perjudicat no ho repari, *furtaré*.

Si jo, valent-me de simpatia, amistat o força moral (no cal dir si amb violència) aconseguís que amb perjudici de millor dret, facin un testament a favor meu, *furtaré*.

Si sóc hereu de confiança, i refiat de la immunitat que el càrrec em proporciona, m'aprofito del que no em pertany, en bé propi meu o d'altre persona aliena a la idea del testador, *furtaré*.

Si sóc metge o advocat, i prevalent-me de què no hi ha aranzels, carreg el compte més del que en justícia, i després de guanyar lo legítim, me correspon, *furtaré*.

Si tinc una herència i no n'acomplesc les càrregues, o no n'esmerço en bé de l'ànima del difunt o en deixes piadoses allò que em consta que desitjava el testador, i ho comprenc jo que corresponia, *furtaré*.

Si sóc jutge o magistrat, de la mena que sigui, i per dàdives o altre benefici, no faig justícia, *furtaré*.

Si faig préstec de diners, i en trec un interès usurari, prevalent-me de tal o qual circumstància, *furtaré*.

Si en el pes, o en la mida o en la qualitat, no m'atenc al que sigui de justícia, *furtaré*.

Si, aprofitant-me del mal estat d'un venedor, l'obligo a vendre'm amb pèrdua injusta, *furtaré*.

Si jo, propietari de finques, perquè les circumstàncies es presten a què apugi desmesuradament els lloguers, ho faig sens contemplació; i els llogaters són pobra gent sense defensa, *furtaré*.

Si tinc llogat o arrendat un local, finca, camp o el que sia, i pel motiu que es vulgui causo danys al propietari, *furtaré*.

Si jo, obrer, faig actes del que ara se'n diu sabotatge, qualsevol sia la causa que a cometre'ls em determini, *furtaré*.

Si sóc patró, i prevalent-me de circumstàncies favorables, no donc als meus operaris la deguda paga, o els perjudico en la forma que sigui, *furtaré*.

I en una paraula, *furta* tot aquell qui, per una o altra circumstància, valent-se de tal o qual manera, aprofitant aquest o aquell motiu, cas, ocasió, etc., *pren alló que no li pertany o causa danys en els béns d'altri*.

Déu ens guardi en tot temps de mancar el Setè Manament:

NO FURTARÀS

VÈRAX (1920)

Espurnes

Els sindicats cristians de la indústria tèxtil, a Bèlgica, compten 200.000 associats. En l'últim Congrés, celebrant fa poc a Anvers, tractaren diversos temes interessants, favorables a la condició de les dones, especialment de les casades i de la no admissió dels nois menors de 14 anys en els treballs.

Els catòlics belgues ens marquen el camí que devem seguir en les lluites socials.

* * *

Qui ho havia de dir! Ernest Psichari, nét del famós impiu Renan, morí el 22 d'agost de 1914, enfront de l'enemic, caient gloriosament amb el Rosari a la mà.

Sobre la tomba de Psichari s'hi han escrit aquestes paraules: *La sang dels màrtirs val més que la tinta dels savis*.

Els homes passen i Déu no mor mai. L'orgull queda arreconat i la grandesa del Creador resplendeix a través dels segles.

* * *

Com ja saben els nostres lectors, en les eleccions municipals celebrades a Bèlgica, els catòlics aconseguiren un marcat triomf. Sembla que el poble belga es va convencent que els quaranta anys de Governs catòlics han estat els millors que ha tingut Bèlgica i que convé tornar novament a ells.

El poble té molt desenrotllat l'instint de conservació.

* * *

Al Congrés Catòlic, celebrat a Budapest (Hongria) fa poques setmanes, hi assistiren 50.000 pesones, i a la processó eucarística final hi prengueren part més de 100.000 fidels.

A desgrat de les fúries satàniques que es desfermen en algunes parts, Crist regna, impera, triomfa i venç.

* * *

El governador Lleonard Wood, de Culion (Illes Filipines), l'estiu passat condecorà la Germana Calixta, que porta *vint anys* servint heroicament als leprosos del lloc citat.

Fins ara no s'ha donat el cas que hagi estat condecorada per iguals serveis cap *dama roja*.

FILOMEL

Els pobres de la ciutat

"L'unique objet de l'Ecriture est la charité." (Pascal.—"Pensées").

Al darrer número del *Butlletí del Sindicat de Metges de Catalunya* — l'excellent revista professional que agermana, sota un alt esperit de ciutadania, la saviesa clínica i la previsió mutualista — llegírem, damunt la signatura J. A. M., un article vigorós, la difusió del qual fóra exemplar, sobre la qüestió de les barraques que assetgen la nostra urbs.

L'anònim collaborador rellevava, amb un afany nobilíssim de vindicació, la immundícia dels habitacles infectes, on s'amunteguen dotzenes de persones i en els quals, sovint, només hi ha una cambra per a tot i per a tothom, esbantanada al fred i a les pluges; la constant promiscuïtat de sexes, incentiu dels instints primaris de l'home; l'abjecció, brutalment injusta i revoltant, en fi, d'aquella pobra gent, bandejada de la resta dels ciutadans i sotmesa a la renunciació dolorosa de tots els atributs de la comuna genealogia espiritual que ens hi relliga.

I gairebé alhora, la fulla dominical de Santa Madrona, ens encomanava la urgència del socors dels malalts desvalguts de la parròquia, l'evocació de les fretures dels quals era d'una profunda sensació d'angúnia.

Hom retreu, amb recança, l'escassetat de les almoines recaptades als temples, insuficients, de bon tros per a atendre a les fretures dels feligresos mísers.

Demés, las associacions pietoses, tan raquítiques, sempre, al costat de la creixença enorme de la ciutat, podien mantenir, encara, sense grosses limitacions, amb l'ajut de la Hisenda pública, llur missió de socors; però, en promulgar-se, dos anys enrera, l'estatut consistorial d'ara, les subvencions benèfiques foren suprimides i l'extensió de les obres seglars de caritat hagué de tancar-se dins el clos de la Barcelona vella, quan és a les barriades extramurs on hi ha les aglomeracions més denses de gent humil.

Aquesta sobtada inhibició del Municipi, en qüestions de tanta transcendència ètica i social, no hauria d'estranyar-nos gens. La incapacitat de les jerarquies administratives, en substituir i fins collaborar a la iniciativa particular, és inveterada a les nostres latituds.

Hauríem hagut de prescindir tothora de les ingerències burocràtiques en els afers privatius de l'acció ciutadana, la funció de la qual no s'hauria atrofiat ni caldria que reivindiquéssim ara, si no hagués estat mai alienada.

El ministeri de la caritat qui a tots ens obliga, prescriu, ultra l'òbol en espècie, la prestació personal a la superació dels defalliments morals dels desvalguts i aquesta missió, tan excellent damunt el socors material, és inic de resignar-la en l'oficiositat de gent mercenària.

Què ho fa que les confraries de beneficència hagin romàs tan esquifides?

L'increment de la ciutat, en totes les manifestacions socials, és prodigiós i, en eixamplar-se els suburbis, han estat creades, també, noves organitzacions capitalistes.

No tot són cases humils a les barriades extremes. N'hi de benestants i fins de sumptuoses, davant les quals es descabdella continuadament l'espectacle de les misèries dels pobres.

Hi ha força gent enriquida amb el treball — tan menyspreat als temps heroics de la indústria catalana — dels bastaixos immigrats de la gleva. Aquests obrers obscurs foren els precursors de la plenitud de la Barcelona d'avui, i no havem de desinteressarnos de llur dissort, quan, envellits d'anys i de cansament, han esdevingut una càrrega massa feixuga damunt les generacions d'ara, acovardides davant les crisis actuals.

La penúria de treball, cada dia més angoixosa, ha tornat gairebé impossible la subsistència de moltes llars obreres, en les quals fóra absurd de retreure que no hi hagi cap fons de reserva. Els jornals, sobretot en els oficis no especialitzats, sempre han estat exigus, fins en els temps més pròspers de la nostra economia.

La setmanada dels bracers és de quaranta-vuit pessetes, de les quals cal rebaixar-ne vint, només per despeses alíquotes de lloguer i locomoció. La xifra qui resta, insuficient per a les necessitats elementals de l'individu, no comporta cap estalvi.

D'altra banda, quant a l'atur forçós, semblaria paradoxal la previsió de l'obrer, puix que l'Estat, avui encara, no en considera gaire l'eventualitat.

L'obrer es troba sol a l'hora de pujar la família i quan els fills fadrins podrien aportar-li ajut, el servei del rei se'ls enduu i, en tornar, si no s'han malmès la salut o la moral, ja tenen pressa de casar-se, en obeir el ritme immutable de la vida.

En un altra direcció d'idees, hi ha economistes qui imputen la crisi actual, a la inèpcia dels nostres estaments patronals, qui no saberen dedicar una grossa porció dels guanys de guerra a modernitzar l'utillatge dels obradors i les fàbriques, en previsió de les competències de després.

Però els pobles bel·ligerants no eren gaire primmirats aleshores i la gasiveria impudent d'algú de nosaltres, no es féu retret de corrompre en l'obrer l'honrada habitud de l'obra ben feta i malmenar alhora la bona anomenada fabril del país.

Esmentarem, només, l'anècdota de les comandes de sabates i motxiles de cartró, lliurades als soldats —víctimes ignorades de tantes rapacitats—qui combatien dins el fangueig nauseabund de les trinxeres.

"La barroeria en els colors s'ha emportat el comerç de les nostres robes", deia en llengua catalana, a les darreries del siscents, un receptari clàssic de lec arts textils.

Hi ha doncs una certa responsabilitat de la nostra plutocràcia en l'actual paralització industrial, i cal eixugar-la.

Es punyent de veure congregades en silenci, esgarriadament meditabund, als carrers assolellats dels ravals de la ciutat, les colles tristes dels sense feina.

Homes envellits prematurament de privacions i de fatigues, amb la fesomia rígidament contreta de dolor, en veure's impotents per a proveir les fretures de la muller i els fills, deure sublim qui és l'executòria millor de la nostra condició i el mancament, al qual maleirien, si poguessin, els infants famèlics, engendrats en moments de fàcil optimisme.

Cal sostraure l'obrer a les intuïcions revoltants, que han de sobtar-lo en les hores d'abatiment i de neguit, i a la perfídia dels agitadors professionals, qui es prevalen tant d'aquests defalliments, en suscitar, sota la semblança de vindicacions justes, atavismes de depredació i de revenja.

Només la iniciativa individual, que tantes ineptituds públiques ha remeiades, és susceptible d'aportar, a l'alleujament de les adversitats d'avui, la donació generosa i l'eficient inquietud necessàries.

És urgent, doncs, d'engrossir els cabals i els rengles de les obres que realitzen, sense cridòria ni suggestions concupiscents, la missió de pietat social.

La displicència de les classes poderoses, en aquesta qüestió, coincideix estranyament amb l'actitud dissimulada de la demagògia: hi ha molts anarquitzantss qui refusen sistemàticament l'almoina als pobres, per tal com el dinamisme de la gent miserable, lliurada a les reaccions de la pròpia condició, ha estat sempre el germen de les subversions revolucionàries.

La democràcia catòlica impugna primordialment les lluites socials; però, convé que les nostres prèdiques no hagin de semblar el renunciament de les legítimes reivindicacions proletàries, sinó la fórmula justa d'integració total de les energies vives de la raça, en l'obra universal de la civilització.

No oblidem que les clases humils posseeixen virtuts exemplars de sanitat moral i de disciplina cívica, exercitades en l'apacible vida familiar i a les casernes del treball, i la callada heroïcitat de les quals havem tan sovint invocada i exigida.

Si el nostre clamor fos atès, s'escauria, potser, que en aquests temps de depressió, ens redimíssim de l'anatema, durador encara, que, a l'hora de la puixança imperial de Catalunya, llançaren damunt la nostra avarícia mísera, el Papa Bonifaci VIII i l'altíssim poeta Alighieri.

JOSEP FLO-TÉRMENS

Esguardant el món

Monroísme xinès

Un dels fenòmens més remarcables de la passada guerra és l'aparició i ressorgiment de l'esperit nacionalista arreu del món: des dels pobles més moderns i civilitazts, per tant més en contacte amb els nous sistemes de reorganització social, fins als més antics i de cultura més vella en què el sediment dels molts segles d'existència semblaven aparentment que hagués aturat llurs forces vitals. Un d'aquests darrers pobles és els que avui està donant un espectacle a la humanitat amb els seus ideals i accentuat esperit de raça, pàtria i llibertat. Ens referim al poble xinès.

Una mostra del valer dels seu programa d'independència que en els moments actuals està imposant, a dintre, als intransigents i a fora als enemics de la pàtria: l'estranger, és l'haver vençut els imponents obstacles que han barrat el seu camí redemptor i que per l'espai de quinze anys els impossibilità tota campanya seriosa i eficaç. Tal és la importància d'aquests factors que és forçós de consignar-los ja que essent els que pertorben més, més valor donaran a llur revolta si assoleixen consolidar-se en nacionalisme efectiu.

El de més relleu i més dificultós de sotmetre és l'element natural, extensió i població, ja que la República Xinesa és més gran que Europa: compta onze milions de quilòmetres quadrats i amb una població d'uns trescents trenta milions d'habitants; calculi's, doncs, l'esforç que hom necessita per a mantenir activa i sempre palpitant la unitat de raça, en mig de la manca de comunicacions, de les guerres civils i del temperament rutinari i egoista del poble xinès format pels més estranys tipus assiàtics. En segon terme, trobem el seu esperit eminentment religiós, portat a tal extrem que no sols el llibre de la història de Confuci descriu i defensa, el sistema d'omnipotència imperial, sinó que s'entengué en tots els aspectes de la vida social ja que és un fet que la ensenyança i cultura que es donà des dels primers temps fins a la República (1912), la costituïen solament els llibres religiosos i morals de l'esmentat fundador del seu culte.

Si oi més considerem l'innat i lògic tradicionalisme dimanant de l'autocràcia imperial que havia governat sempre i on les dinasties es succeïen amb rigidesa immutable i essent de tal durada que qualsevulla d'elles compta algunes centúries; i afegint les dificultats geogràfiques que dificulten tota comunicació fàcil amb l'exterior i que estacionaren el seu primitiu progrés per espai de molts segles, es veurà clarament que tots els obstacles assenyalats es poden reduir a un sol: És tasca molt difícil per no dir impossible sotmetre a una sola mà, partit o ideari, en una paraula, a la unitat, aquesta República; pel contrari, és cosa fàcil fomentar lluites, fraccionar i dividir la nació i pendre-la com a terra de conquesta i de positiu domini. El primer aspecte, o sigui assolir la indissolubilitat de la pàtria, estan, a poc a poc, aconseguint-ho les províncies que formen la Xina pròpiament dita, que donen vida al partit nacionalista i tenen per centre d'operacions de guerra i sobirania Canton. El segon, és a dir aprofitar-se i fomentar les lluites dels governadors militars (guerres civils), obtenir la desfeta nacional i assolir avantatges i millores de tota mena, ho treballen les anomenades grans potències mundials, com són en aquest cas, primer Anglaterra i Japó i segonament Estats Units i França, a les quals segueixen altres estats fins a divuit. Aquets darrers, a part de llurs esquadres i material de guerra, compten amb la força moral de tanta importància com l'altra, ja que gràcies a les campanyes de la premsa i agències informatives que són seves, procuren per tots els mitjans fomentar a tot el món l'antipatia envers la Revolució dels xinesos ja mostrant als pobles conservadors que es tracta d'intri-

gues soviètiques, ja fent veure als de caire religiós que és obra anticristiana, i als imperialistes que si no es desvetllen perdran les terres conquerides; no cal dir que ells diuen actuar en nom de la civilització per a protegir els interessos de llurs ciutadans dels abusos comesos per un poble desgavellat i sense direcció.

Els nacionalistes, si en l'aspecte militar tenen l'ajut material de Rúsia i no d'altre ordre com molts creuen, quant a valor moral i proteccionisme exterior, no compten més que amb el propi esforç, però aquest és tan gran, que tenint els xinesos sentiment de la pàtria i lluitant, no per una dinastia ni per un càrrec sinó per llur país, per llur terra i per llur independència, en tenen prou per afrontar els més grans perills i obstacles.

Comparant per uns instants els dos aspectes que acabem d'exposar, d'una banda veurem que l'acció nacional del poble xinès resulta creadora, d'altra part l'intervencionisme occidental es mostra destructor. En aquests mots està condensat tot el que de bo tenen els uns i el altres de dolent.

Quines causes motivaren el despertar de la consciència nacional? Com es produïren?

Si els Tractats i Conferències internacionals donaren als Estats preponderants, mandats sobre els pobles de mitjana o nulla civilització a títol d'introductors del progrès modern, aquest tutelatge s'ha anat extenent no sols als pobles de minvada cultura, sinó a tots els que d'una o altra faisó mostren llur feblesa i esgotament interior. Si s'admet l'exercici d'aquesta "pàtria potestas" en els pobles africans i d'Oceania, cataus de la ignorància i salvatgia, és indigne que es vulgui estendre sota una careta d'explotació comercial a pobles com el xinés que han estat els primers promotors de totes les indústries i múltiples invents de tots prou conegut i al seu treball degueren ésser els capdavanters de la civilització oriental. Trobant-se, doncs, davant d'un poble de potència intellectual i d'arrelada instrucció encara que vella, no hi ha lloc a dubtar que de la mateixa manera que l'antic Imperi Otomà derroca l'antic sistema de govern per a vestir-se moralment i material a la moderna i posar-se al nivell del progrés actual per obra i gràcia de Mustafà Kemal, també l'abans Imperi Celeste, coneixedor del que fou i comparar-ho amb l'injustícia i hipocresia de què eren víctimes, despertaren a darrers del passat segle sota l'apostolat del Doctor Sunt-Yat-Sen, qui tregué el vel que embolcallava el seu volgut poble i els mostrà l'ignominiós esclavatge a què els sotmetia la política occidental. La bona llevor caigué en terra fértil i prompte les noves generacions adoptaren les seves doctrines, reaccionant contra la passivitat en què fins llavors romangueren i portats del desig d'apropiar-se la cultura dels Estats avançats en totes les branques del saber envaïren les Universitats del Japó, Nordamèrica i Anglaterra, saturant-se de llurs ensenyances, comprovant la inferioritat en què es trobaven, i copsant el llarg i difícil camí a seguir per a redimir la nació.

De l'educació social ciutadana sorgí als pocs anys la nova República, mostra de la seva intelligència no gens vulgar, la qual determinà que s'estenguessin arreu les idees de nació i pàtria i al seu impuls s'aixeca avui tot el poble demanant llibertat.

Els nacionalistes xinesos no compten amb cap cabdill militar per dur-los a la victòria, i sí amb un organisme perfectament regulat, el Kuomintag, en què l'element vital el forma la joventut xinesa, la classe estudiantil de què hem parlat abans, a qui es deu l'haver tirat per terra tot l'arcaisme i prejudicis socials tan arrelats en las societats de vetusta tradició. Per desgràcia, mentre les noves generacions combaten per llur ideal, els vells mandarins perden el temps a fixar llur prestigi polític i militar sense preocuparse poc ni gaire del servei en què esmercen a sos súbdits: Els fills de la pàtria, com diuen els estadistes occidentals quan els necessiten per les seves rivalitats internacionals i per a carn de canó.

Sort que l'ideal s'és convertit en realitat, ja no queden a la Xina ni nordistes ni sudistes sols hi a xinesos! Xina per als xinesos! criden tots contra la invasió estrangera, que els ha voltat i reduït amb sos tentacles aparentment pacífics i febles, però que prompte s'han convertit en xucladors de sa raça i persona; que ho diguin, si no, els tractats amb les Nacions europees de caire unilateral o sia sols denunciables per una sola part que mai no és la Xina; que ho diguin l'extraterritorialitat i jurisdiccions especials per els anglesos i ianquis; diguin-ho els drets de Duana intervinguts i cobrats pels estrangers, i diguin-ho les concessions que frueixen més de 18 Estats, les indemnitzacions fantàstiques exigides per qualsevulla futesa, que de no cobrar-les, s'aprofitava per a ocupar els millors ports i llocs estratègics. Poc també és l'exemple que han donat d'humanitarisme amb la mort de 5.000 cantonesos per l'esquadra anglesa sens atac previ, amb el canibalisme del governador de Xang-Hai, i si a això s'afegeix l'actitud de la Societat de les Nacions, encarregada de vetllar per la seguretat dels seus membres (llegeixi's grans potències) i de la qual Xina forma part, podrà el més indiferent donar-se compte dels greuges i vexacions de què és víctima Xina, i de la noblesa, justícia i alt esperit amb què lluita per a treure l'invasor i obtenir la seva unitat pàtria si assoleix la independència.

ALBERT QUIRON

NO POT MANCAR A CAP CASA

LA PARAULA CRISTIANA

Revista mensual: 100 pàgs. de text

Subscripció: Un any, 25 ptes.
Mig any, 15 ptes.
Número solt, 2'50 ptes.

Administració: C. dels Angels, 22 i 24
BARCELONA

Cal llegir

D'un quant temps ençà s'està fent una lloable campanya per a inculcar a la nostra gent la necessitat de llegir, la qual considero tan important que no em sé estar d'aportar-hi la meva modesta cooperació.

No es pot negar que la lectura, si es fa degudament i versa sobre obres bones i profitoses, és una de les fonts més fecundes d'instrucció.

Per això tots els que es dediquen al foment de la cultura, al costat del text viu, la veu del mestre, hi posen el text mort, l'escrit del llibre.

L'explicació del professor, la seva paraula viva i animada, clara i convincent, és un mitjà instructiu meravellós per a captivar l'atenció i despertar la intelligència de l'alumne, iluminant-la, dirigint-la i dominat-la amb dignitat i noblesa, fins a fer-li assequibles les veritats més abstruses, a força de repetir-les i exposar-les de mil maneres diferents.

Mes ai! que la paraula vola, no tothom sap usar-la amb destresa, la seva acció és momentània i limitada i no sempre està exempta d'inexactituds i deficiències, sobretot si la lliçó és improvisada com succeeix mantes vegades.

El llibre té l'inconvenient de substituir la paraula viva del professor pels signes morts de l'escriptura, de no variar els mots ni les frases amb què expressa els pensaments, per la qual cosa de vegades no es fa entenedor a totes les intelligències; però, en canvi, té l'avantatge que la seva eficàcia és més extensa i duradosa, car, com diu Balmes, "l'escriptura triomfa de l'espai i del temps"; sempre el tenim a la nostra disposició per a consultar-lo, i com que ha estat compost amb més calma i reflexió que no pas el discurs oral, la seva doctrina sol ésser més completa, metòdica i perfecta.

Del que acabem de dir es dedueix que el mestre i el llibre són dos valuosos instruments intellectuals que es compenetren i complementen de tal faisó, que si l'explicació del mestre facilita la comprensió del llibre, el llibre recull i reté l'explicació del mestre i permet estudiar-la, repassar-la i madurar-la.

Heus ací com no n'hi ha prou d'haver anat a estudi o cursat una carrera, sinó que encara és necessari continuar llegint, llegir sempre, mentre duri la nostra vida, per tal de servar i ampliar els coneixements adquirits.

* * *

Generalment parlant, avui es pateix d'una injustificada aversió a la lectura. Els que es dediquen als treballs manuals, es creuen rellevats de tot estudi ulterior a les primeres lletres o a la instrucció primària, essent així que són els que més haurien de llegir. La majoria dels que exerceixen una professió literària i àdhuc moltes persones que es tenen per lletrades, no llegeixen amb vocació i constància, no estudien res a fons. Es llegeix poc, i el poc que es llegeix és frívol i inútil, si no és dolent i perniciós. Són comptats els que tenen prou paciència per a llegir de cap a cap un llibre o un article que sigui una mica seriós.

No ens deixem mai dominar per tan funesta aversió, ans al contrari, procurem dedicar cada dia una estoneta a la lectura.

Però cal que abans escollim bé les obres que hem de llegir, que ens tracem un pla. *Pauci sed boni,* deien els antics. Lluny de voler llegir-ho tot, val més que llegim poc i bo, això és, els millors llibres, els que ens siguin més necessaris, més convenients.

Posats a seleccionar, just és que comencem per les lectures que ens instrueixin en les veritats de la nostra santa religió, les quals han d'informar tots els actes de la nostra vida, si volem assolir la benaurança eterna. Si en comptes de fer-ho així, llegim sense més ni més, els autors que prescindeixen sistemàticament de la religió o, el que és pitjor, la combaten i escarneixen, tinguem per ben segur que en lloc d'instruir-nos ens pervertirem, car com escriu Balmes: "Allà on hi ha instrucció sense religió, allà hi ha desenrotllament d'intelligències sense moralitat, allà hi ha un planter de vicis i de crims i, per consegüent, un enemic capital de la vertadera civilització".

En segon lloc, és molt raonable que repassem i prosseguim els estudis que ja tenim fets o començats. Què n'és de bonic i profitós despertar de tant en tant els dolços records d'estudiant, repassant els llibres que foren companys inseparables de nostra joventut, el quals tal volta llavors no capíem prou bé i ara anem penetrant cada vegada més endins! Jo no sé per què la major part dels joves d'avui dia, després d'estudiar amb afany per a treure bones notes i acabar amb èxit una carrera literària, si no es desprenen dels llibres de text, com d'una cosa inútil, els entaforen al recó més amagat de la lliberia per a no repassar-los mai més. Aquesta manera de procedir és tan absurda i censurable, com ho fóra la de l'obrer que després d'escarrassar-se tot el dia per a guanyar un bon jornal, en cobrar la setmanada la llencés per la finestra.

Per últim, hem de llegir amb preferència els llibres que tractin de les matèries més íntimament relacionades amb la nostra professió, i els que ens subministrin coneixements de caràcter general més adequats a les nostres aficions i aptituds.

* * *

Però no n'hi ha prou d'escollir i graduar bé les obres per a treure profit de la lectura, ans encara és precís saber-les llegir.

Diem això, perquè si són pocs els aficionats a la lectura, encara són menys els que llegeixen bé.

No llegeixen bé tots aquells que llegeixen només per llegir, que llegeixen de pressa i distrets, sense recollir ni fixar les idees, per la qual cosa aquestes no s'arrelen, no germinen ni fructifiquen en son enteniment.

Per a llegir bé, s'ha de llegir amb ordre, pausa i atenció repetint la lectura tantes vegades com sigui necessari per a capir, profunditzar i assimilar-se els pensaments de l'autor.

Aquesta tasca ens serà més fàcil si, com aconsella Dupanloup, ens acostumem a llegir sempre amb la ploma a la mà, no pas per a fer extractes inútils de tot allò que llegim, sinó per a pendre nota de les

idees que ens siguin noves o ens cridin més l'atenció i de les consideracions que sobre d'elles ens acudeixin.

Si ho fem així, si ho fem cada dia amb constància i perseverança, no sols apendrem de llegir amb profit, sinó també d'escriure correctament, car per apendre d'expressar-se amb la ploma amb claredat, precisió i elegència, és molt útil seguir el consell del cèlebre pintor Rafael: *Nulla dies sine linea.*

DOMÈNEC CABALLERIA I COLLEL

La devoció popular

És una veritat fàcil de remarcar i comprovar, àdhuc per la persona menys observadora, que d'uns quants anys ençà el Sant Rosari, aquest formidable tresor de gràcies espirituals amb què el gran Pare i Patriarca Sant Domènec de Guzman, a sobirans impulsos de la Serenissima Reina del Cel, obsequià amb esplendidesa inapreciable a la humanitat creient, ja no floreix en els llavis del nostre poble amb aquella admirable assiduïtat i aquell esclat fervorosissim que tant l'honoraven en època no molt llunyana. D'aquesta minva soferta en el nobilíssim exercici de les pràctiques de devoció adquirides dels nostres ancestrals, cal que hom se'n preocupi amb tota l'atenció possible, per ço que comporta un perill prou fort per anorrear els efectes sanitosos, moralment parlant, del bell i lloable esplet d'activitats que la nostra revista consagra al servei de la Causa Suprema. Segons diu un principi fonamental filosòfic conegut de tothom, tot efecte és producte d'una causa, ço que nosaltres creiem que val tant com dir que totes les evolucions contingents de la vida material impliquen un raciocini especulatiu. Efectivament, si hom vol pervenir a descobrir la causa generadora de qualsevulla nota extrínseca percebuda per les facultats cognoscitives de l'home, és condició precisa que apelli al procés discursiu. Així, doncs, si nosaltres volem escatir, com la nostra fe imperiosament ens ho comana, d'on prové el marcadíssim i creixent indiferentisme que pateixen molts catalans envers la melosa i reconfortant poesia del Sant Rosari, serà de tot punt menester que no ens limitem a fer moure vagament les nostres espatlles, sinó que per mitjà de l'examen analític, tractem d'endinsar-nos fins a les seves vigoroses arrels, per tal de copsar-hi les diverse ubstàncies malsanes de què es nodreix. Aquesta operació mental, practicada acuradament i meticulosa, ens donarà la suma exacta dels elements nocius contra els quals havem de preservar l'existència antiquíssima d'un dels actes de devoció més típics de la nostra fe. Ensems ens suggerirà el remei que el cas requereix i exigeix. El mal no ve de lluny. En els temps somrosats de la nostra infantesa — i ens cal fer constar que encara som joves — el Sant Rosari descloïa cada vespre els llavis de la majoria dels catalans; a l'hivern, en el recer de la llar; a l'estiu, en el menjador que presidien el Sant Sopar i l'imatge del Sagrat Cor de Jesús. Els nostres avis, tot i essent a voltes gent mancada de lletres, coneixien la vida dels sants, i d'una manera especial la de tots aquells venerables barons que en l'antigor havien fet del Rosari una infallible i irresistible arma de combat, amb una exactesa verament corprenedora. Els noms de Sant Domènec, del Beat Alà de Rupe, del Venerable Pare Posades, així com també els dels Pontífexs que amb llurs exhortacions, mercès i benediccions havien contribuït a consolidar i augmentar el zel dels devots del Sant Rosari, eren pronunciats per ells amb complaença i delectació. Aquella devoció, però, llavors tan grifolant, avui es troba en l'estertor de l'agonia. Desmillorada dia per dia, ha acabat menant una vida raquítica, pròxima a finir.

No cal dir què ens pertoca fer a nosaltres en aquestes circumstàncies decisives. Un moment de dubte o vacillació, fóra un pecat execrable que pesaria com llosa de plom sobre la nostra consciència. Pobre honor faríem al dictat de catòlics que ostentem, si ara no esmercéssim les nostres activitats a salvar la devoció del nostre poble. En els moments difícils havem de provar el nostre tremp. No oblidem que quan un poble manca de la saba vivificadora de l'esperit, la seva vida esdevé eixarreïda, àrida, desproveïda d'aquella seguretat que dóna el seny directiu de la virtut moral. Això, baldament l'error maldi tothora amb afany diabòlic per a desviar la voluntat lliure de l'home de la senda dreturera, ha d'ésser sempre més clar als nostres ulls que la llum diàfana que ens il·lumina, per tal com és l'experiència deduïda del mal la que ens forneix la mida justa de la roïnesa amb què aquest compensa els seus seguidors. Si el nostre poble, atret pel pler efímer i exhauridor descura el cultiu de l'ànima, on cercarà refugi i conhort llavors que les seves carns malaltisses sagnaran sota l'opressió de l'urpa traïdora i enverinada de la disbauxa?

Siguem optimistes. No ens descoratgem davant la tasca que ens cal acomplir. No veiem sovint homes que persisteixen en llur orbesa moral fins que és arribat el moment inevitable i inajornable en què l'ànima que per expressa voluntat divina informa llur cos anuncia la seva separació de la matèria? Es evident que aquests homes, malgrat llur indiferentisme, són creients; no obstant, víctimes d'una moral epicúria, no es recorden del Déu que els ha donat l'ésser mentres són aptes per al gaudi eixorc. Veritablement aquests tals són mereixedors de llàstima i commiseració, puix que s'exposen a malbaratar llur salvació eterna per unes hores passatgeres d'embrutiment. Sense que vulguem presumir de psi-

Ja sou subscriptors de CATALUNYA SOCIAL?

còlegs, ens atrevim a afirmar que el nostre poble és un aglutinant de persones d'aquesta llei. No és el panteisme, ni l'ateisme, ni cap influència filosòfica errònia ço que empedreeix la consciència llur, sinó l'indiferentisme originat per l'evolució materialista que sofreixen llurs hàbits i costums. Per això nosaltres, tot observant com i per què s'extingeix la flama de la nostra devoció secular, ens apressem a senyalar-ho, per tal que hom organitzi una croada ferma i duradora encaminada a restablir aquest monument mirífic que amenaça desaparèixer en mig d'una confusió caòtica. Com que la nostra obra no recolza en cap mira interessada, sinó que naix del nostre amor envers el proïsme, no podem dubtar que serà l'èxit més esclatant el premi amb què serem regraciats i llargament retribuïts. La doctrina del Màrtir del Gòlgota, a despit dels nombrosos errors que l'esperit del mal ha sembrat damunt la terra, perdura gloriosa i triomfant a través dels segles. Aquesta constatació inequívoca i lluminosa, ha d'abrandar el nostre cor d'entusiasme i ha de fer de nosaltres una compacta plèiade d'atletes incansables de la fe cristiana. Lluitem, germans, contra la indiferència del nostre poble, d'aquest poble que, oblidant-se de les infinites gràcies que Déu li ha dispensat, s'obstina a caminar sense el seu amorós guiatge. Lluitem i vencerem, perquè en la nostra lluita no cercarem la ferotge embriaguesa de la sang, sinó la dolça pau dels esperits. Les nostres armes no seran feridores ni arrabassaran vides humanes com aquelles que esgrimeix l'odi que, reclòs entre els negres replecs d'un cor ensuperbit, sotja el moment propici de rabejar-se en la seva víctima. No. Les nostres armes desfaran l'error, fustigaran el vici i comblaran de placidesa i consolació el cor del penedit. Brandem l'espasa de l'amor. Parlem amb mots persuasius a la consciència abaltida dels catalans, a fi que es deixondeixi amorosida pel perfum exquisit del roser celestial. En la nostra salvació, cerquem la dels nostres germans. Serà així que desmentirem aquell epítet d'egoistes que cert calaix de sastre personificat ens adjudicà en fer la crítica de la plasmació artística de l'esperit cristià. La nostra obra, tant pels seus mitjans com pel seu fi, és de pau, de justícia i de germanor. El cristianisme, en totes les seves manifestacions humanes, ostenta el segell inconfusible de la generositat vera i incorrompible. Si la vanitat i l'estultícia, alimentades pels honors esfumadissos que la turba amorfa dels inconscients sol prodigar a les peanyes esllavissadisses, no embotissin sovint la raó en qualque cervell laberíntic i alambicat, de segur que mai no es produïrien escomeses tan desfermades i lamentables contra les creences invulnerables del catolicisme. Tota criatura humana, sigui docta o ignorant, ha de subordinar la seva vida a la consecució del fi per què Déu l'ha creada. És així que la ciència, quan lluny de cenyir-se a seguir la trajectòria que Déu ha prescrit als homes, s'entossudeix a destruir-lo, esdevé una càrrega de damnació pel malaurat mortal que se'n serveix. Cal, doncs, convenir que és infinitament més savi, en relació al seu fi sobrenatural — que és l'únic positiu i veritable—, l'home el principal mèrit del qual consisteix a saber resar el Sant Rosari amb l'atenció, rectitud i devoció recomanades encaridament per l'Angèlic Sant Tomàs, que no pas aquell que esmerça el seu talent a gonflar les veles del seu urc herètic.

Adrecem, amics, les nostres pregàries més fervents a nostra Mare amantíssima del Cel, per tal que ens empari davall de son mantell blau i ens ajudi i protegeixi amb la seva predilecció en la nostra obra de proselitisme cristià. Impetrem del sel cor dolcíssim i amorós la gràcia de fer ressorgir en el si del nostre poble la devoció envers el Sant Rosari. Lluitem sense treva perquè en cada català es desperti un fill entusiasta de Maria, que ella, sollícita i generosa, ens ho pagarà amb escreix pregant per a nosaltres pecadors, ara i en l'hora de la nostra mort...

JOSEP URPINA

Llibres nous

Anuario Eclesiástico, 1927. — *Año* 13. — *Eugenio Subirana, Editor Pontificio.* — Puertaferrisa, 14. *Barcelona.*

Cada any, la llibreria Subirana publica un volum del que podríem anomenar-ne Enciclopèdia Eclesiàstica, car no hi ha dubte que el diversos volums de la collecció de l'*Anuario Eclesiástico*, formen ja un cos d'erudició veritablement notable, indispensable a molts i útil a molts més, car les dades en ells recopilades són per a consultar-se entre la gent dedicada per les seves vocacions d'una manera directa o indirecta a l'apostolat cristià.

El volum que bibliografiem conté, com es fa constar en el pròleg que encapçala el llibre, una informació de Roma completada amb les notes corresponents al Pontifici Collegi Espanyol de Sant Josep i a l'Ambaixada d'Espanya prop de la Santa Seu; en la part corresponent a Espanya, que és indubtablement la més profusament millorada, s'hi fa constar en les estadístiques de les diòcesis, conservant les notes històriques, l'enumeració de les obres missionals, incloent els Sants propis de les diverses diòcesis amb la data de la seva respectiva festivitat i continuant-hi la llista dels examinadors sinodals.

La informació de les Catedrals, minuciosament detallada i millor distribuida, ve augmentada per la de les Collegiates.

La dels Seminaris amb els seus collegis agregats i les seves preceptòries ha estat completada amb nombrosíssimes dades sobre organització, règim i estadística, sense ometre detall que pugui interessar.

És una publicació, aquesta de l'*Anuario Eclesiástico*, que cada dia es fa més necessària a tots els fidels que vulguin posseir una cultura mitjana sobre l'organització de l'Església d'Espanya.

Felicitem ben de veres l'editor, i d'una manera especial el director d'aquesta publicació, el reverend Mn. Josep Tarré, prev. que tan belles coses culturals sap oferir al nostre poble cristià.

F. MANICH

El que passa

ESPANYA ENDINS

Una nota del President del Directori ha tallat d'arrel la campanya alarmista iniciada amb motiu d'un lleu canvi ocorregut en la decoració marroquina, tan propícia a les sorpreses desconcertants. Passat el mal temps s'acabarà l'obra de la pacificació del Marroc, encara que per espai indefinible puguin ocórrer allí fets incivils que facin necessari l'ús de l'acció militar per a restablir l'ordre. Però si Espanya aconsegueix a París que se li doni a Tànger la preeminència que diligentment propugna, aquests desafinaments sovintejaran menys cada dia, fins a quedar reduïts a no-res. Així sia! Altrament, la segona part del *canje* dels Tresors per Amortitzables ha estat un bon acompliment de la primera. Ja no hi ha Deute flotant! Alguns innocents han cregut que aquest èxit descarregava la Hisenda dels mils de milions que adeutava la Tresoreria. No pesen tant, ara, aquells milions, però, en canvi, constitueixen un deute més efectiu, definitiu, per dir-ho així.

El cap del Govern ha demanat una treva quelcom llarga per a reconcentrar i despatxar molts afers que el preocupen; un d'ells, sens dubte, el de l'Assemblea en projecte; i ens cal dir que també el de Tànger. Ambdós, realment, són d'innegable transcendència.

Hem de suposar que el marquès d'Estella no oblidarà un altre afer importantíssim: la crisi de què parlàvem en l'editorial del passat número.

Altres afers permeten ajornaments, però aquest del treball escàs, amb la baixa dels jornals i la puja dels queviures, no en té gaires. El conflicte no explota perquè patrons i obrers aguanten i van tirant per tal d'evitar-ho. Minvant els salaris, minven els guanys, minva el treball... Tot minva. Hem de suposar que d'això n'està ben assabentat el Govern i que procurarà remeiar-ho.

ESPANYA ENFORA

Cada setmana ens plau fixar l'atenció sobre la bona nova principal que registra. Aquest camí la bona nova cabdal és la pública i solemne adhesió de tot l'Episcopat francès al Papa amb motiu de les censures i condemnacions de Pius XI contra l'Acció Francesa.

El missatge signat pels 104 Bisbes que componen l'alta jerarquia eclesiàstica francesa, esdevindrà un document històric. I és tal la seva exemplaritat i la seva importància, que vénen ganes de repetir amb nostra Santa Mare Església aquella exultant exclamació nadalenca: *O felix culpa!* que ens ha permès veure tot l'Episcopat francès, el gran Patriciat de l'Església francesa, postrat com un sol home als peus del Suprem Pontífex protestant fervorosament de la seva fe i de la seva obediència al Successor de Pere.

Altrament, la setmana darrera és pròdiga en fets importants.

La reunió de la Societat de les Nacions presidida per Streseman sembla un somni retrotraient-nos només que d'un any. L'esperit de Locarno ha permès aquest fenomen polític, per altra banda absurd, perquè no s'ha d'oblidar l'origen i gestació de la S. N., creada per a fer viable el Tractat de Versalles i mantenir en esclavatge les nacions vençudes en la Guerra Gran, particularment la Germània. Aquesta feliç evolució és obra d'Anglaterra, que va fer possible la clarividència de Briand i l'abnegat patriotisme de Poincaré.

L'última crisi alemanya l'ha consolidat en bona part, però encara hi ha seriosos obstacles per a consolidar-la del tot. Es evident que el petit Bismarck que és Streseman (i va en camí d'ésser gran...) no deixarà de mà la reivindicació de l'honorabilitat alemanya en l'espinosa qüestió de les responsabilitats de la guerra, ni reposarà un moment fins a veure lliure la seva pàtria dels soldats estrangers. I àdhuc en ço que es refereix al compliment del famós Pla Dawes pot suposar-se que procurarà alleugerir la càrrega que endogala la seva pàtria. Fa pocs dies que ja s'ha dit a Berlin que el seu compliment era materialment impossible.

Altre assumpte cabdal és la ràpida formació d'una espontània lliga de nacions contra el perill comunista; lliga que per dret propi capitaneja la Gran Bretanya, i a la qual es van adherint sense cap solemnitat, però pràcticament, moltes altres nacions. Al davant de totes, però, hi va Itàlia, que ja té resolt el problema... ara per ara.

Nosaltres hem de confessar que aquesta *lliga de la por* no ens acaba de convèncer, perquè si el mal del comunisme no s'ataca de soca i arrel, podran evitar-se moltes *conseqüències,* però rebrotaran els *principis,* que es deixen lliures imprudentíssimament.

J.

El director de les Oficines mèdiques de Lourdes, doctor Marchand, ha publicat una estadística, en la qual 9.350 metges confirmen els miracles. Davant d'un testimoni així, no és possible dubtar dels miracles de Lourdes.

Molts metges dels que hi han anat foren previnguts i s'han rendit a l'evidència. El testimoni d'aquests 9.350 homes de ciència, pertanyents a totes les nacions, és un conjunt de proves tan aclaparador que solament els que volen contradir per sistema poden posar en dubte els miracles de Lourdes.

Aquest número ha passat per la censura governativa

Noticiari

Espanya

El Centre Moral del Poble Nou, continuant la seva brillant i profitosa actuació catòlico-social, ha donat recentment dues notes força interessants: una notable Conferència sobre el Monestir de Poblet, del Rev. Mn. Josep Palomer, que en sap un niu de coses del grandiós cenobi on per segles s'escriví amb fets cabdals la història de Catalunya i bona part de la d'Espanya; i un Curset d'Apologètica a càrrec del Dr. Llovera que fou molt ben acollit per tota la intellectualitat d'aquella fervent barriada, amb l'assistència, demés, d'elements respectables d'altres indrets pairals. Tots els nombrosos matriculats al Curset Apologètic han sortit entusiasmats de les lliçons del Dr. Llovera, plenes de llum i amarades de sòlida doctrina.

El Centre Moral del Poble Nou bé pot estar satisfet de la seva novella actuació. Enhorabona i endavant.

—En el saló d'actes de l'A. P. es va reunir la Junta general de l'Associació d'Estudiants Catòlics de Dret i de Filosofia i Lletres, amb gran assistència de socis. Després d'aprovats els comptes i la gestió de la Junta sortint acordà nomenar per l'any actual, la següent Junta directiva: president, Antoni Miserachs; vice-president, Enric Baqué; secretari, reverend Josep Serrano; tresorer, Antoni Pla; vocals, Jaume Marchurach, Enric Prat de la Riba, Pere Grases i Alfred Nogué.

La nova Junta es congregà per primera vegada i acordà una intensa propaganda. Ja ha organitzat un cicle de conferències científiques i culturals, i es proposa desenrotllar iniciatives que al seu temps seran anunciades.

—A l'Institut Agrícola Català de Sant Isidro va donar la seva anunciada conferència Mr. Paul de Vuyst, ex-director general d'Agricultura de Bèlgica i actualment delegat oficial d'aquest país, del Congo belga i del Gran Ducat de Luxemburg a l'Institut Internacional d'Agricultura de Roma.

La sala de l'Institut estava plena d'una concurrència distingida, entre la qual abundaven les dames, així com una nodrida representació de les colònies belga i francesa i a la presidència, amb els membres de la Directiva de l'Institut, va asseure's el cònsol de Bèlgica.

En Frederic Wyn, intelligent agricultor i gran propagandista de les Escoles d'Economia Domèstica rural, féu la presentació del conferenciant. Seguidament el senyor Paul de Wuyst va desenrotllar la seva conferència sobre l'embelliment de la vida rural.

El senyor Wuyst va illustrar-la amb la projecció d'una pellícula descriptiva del funcionament de l'Escola Normal de Laeke, amb el desenrotllament d'un concurs de "la vaillante fermière", molt interessant.

Fou molt aplaudit per la concurrència. Clogué l'acte amb uns mots de regraciament el senyor Ribas i Ribot, vice-president de l'Institut.

Vet aquí un tema força interessant per al nostre país agricultor, tan necessitat que s'embelleixi la vida rural començant per les masies i acabant pels que les habiten. Fa fástic la deixadesa que s'hi nota, com si en moltes d'elles la brutícia fos quelcom constitucional...

—Durant la darrera setmana la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha cobrat per imposicions d'estalvi la quantitat de 5.102.889 pessetes i ha pagat per reintegres d'estalvi 3.586.215 pessetes; resulta doncs, una diferència de 1.516.674 pessetes a favor de les imposicions. En la mateixa setmana s'obriren 1.003 llibretes noves.

—Una comissió de paguesos de San Roman de los Montes del partit de Talavera de la Reina (Toledo), ha visitat el director general d'acció Social Agrària, senyor Benjumea, per a demanar-li que se solucioni el problema social agrari allí plantejat.

Segons dates que presenten els comissionats, de 4.374 hectàrees que té el terme solament estan conreades pels veïns 682.

Els veïns estan disposats a acollir-se al Reial decret del 7 de gener, i a l'efecte donar el vint per cent garantitzant l'Ajuntament l'operació que es fes per adquirir finques i repartir-les entre els veïns, a pagar termini llarg.

—Per R. O. han estat anullades les eleccions que per a designar els vocals dependents de la Comissió Mixta del Treball el Comerç al Major se celebraren el 12 de desembre últim a Barcelona.

L'anullament d'aquestes eleccions no és degut a les anomalies que es registraren, sinó al fet d'haver-se utilitzat el cens de la Comissió Mixta, en comptes del de la Direcció d'Estadística. En l'actualitat, pràcticament, els dos censos són els mateixos.

—La Delegació del Consell de Treball va pendre, per unanimitat, l'acord de sollicitar la concessió de la medalla d'Or del Treball, a favor del magistrat senyor Víctor G. Echávarri, per la seva vida de treball, i per la seva actuació davant de la presidència de la Comissió Mixta del Comerç d'aquesta capital, i a la vegada adherir-se al seu projectat homenatge.

—El Reial Patronat de Cases Barates construeix a Sevilla una barriada de setanta cases, que tindran moltes comodidats i una higiene envejable i sols costaran setanta pessetes cada mes.

—Una entitat econòmica de Madrid, ha comprat als voltants de la capital andalusa grandiosos terrenys per a construir-hi una altra barriada.

Estan de sort els sevillans.

—De R. O. s'ha declarat el dia 7 de l'actual festa de l'estudiant. Es considerarà lliure l'assistència a la classe tant de professors com d'alumnes; queda prohibit que es celebrin actes extraoficials dintre dels centres universitaris.

—Una comissió d'estudiants de Valladolid es proposa la implantació de l'uniforme escolar en totes les Universitats espanyoles. El projecte conquista simpaties en alguns centres d'ensenyament.

—El govern ha concedit perdó de multes i responsabilitats als qui hagin plantat tabac contravenint les disposicions vigents sobre la matèria.

Els nens el prenen amb gran fruició

Xocolata SOLER

a la vainilla, ametllada, amb canyella i sense.

Sà, nutritiu i de fàcil digestió.

Classes molt recomanables per a famílies, col·legis, hotels, comunitats, etz.

Nostres xocolates es distingeixen per sa puresa i gust exquisit.

Es fan cuites especials a gust del client.

Demani llista de classes i preus.

Casa establerta a l'any 1886 - Sant Andreu, 244 : Barcelona

Ja ha sortit el primer volum de

La Bíblia en Català

Comentada i traduïda dels textos originals

pels

MONJOS DE MONTSERRAT

EL GENESI

per Dom Bonaventura Ubach

Preus de cada volum

Paper japó	**200 ptes.**
Paper fil	**60 »**
Paper verjurat (amb relligadura) .	**30 »**

Prospectes i subscripcions: **MONESTIR DE MONTSERRAT**

Exigiu l'adjunta marca registrada

XAROP PUIG

preparat per Z. Puig.—RIPOLL

Antiga i acreditada preparació per a combatre les pulmonies, bronquitis, catarros, tos i totes les afeccions de l'aparell respiratori.

Seixanta anys d'exits continus.

De venda: en totes les farmàcies i centres d'específics.

Acadèmia Cots

Arcs, 10. - BARCELONA

FUNDADA EN 1879

Direcció general: Carrer Arcs, 10 (Places Santa Anna i Nova)

Telèfon 5041 A. - Apartat 782

CLASSES SELECTES separats els dos sexes per diferents pisos i escales

COMERÇ - IDIOMES

Procediments eminentment pràctics

CLASSES GENERALS, QUOTA MODICA

Constantment l'ACADEMIA COTS rep demanda d'alumnes per ocupar bones places.

ASSIGNATURES: Teneduria.—Càlcul.—Lletra comercial.—Correspondència.—Mecanografia.—Taquigrafia.—Francès i Anglès.—Alemany.—Classificació i Arxiu.—Alts estudis comercials.—Ortografia.—Dibuix industrial.—Linguòfons.—Màquines de calcular, etc.

OBRES DE

J. Civera i Sormani

Sota els ulls clars de Madona Pobresa
(novel·la franciscana) **Preu: 4 ptes.**

Les abelles del jardí de la Reina i altres contes
Preu: 4 ptes.

Diccionari Català-Castellà i Castellà-Català
Preu: 12 Ptes.

GRAMÁTICA CATALANA (edició popular)
Preu: 0'75 Ptes.

EL FLAGELL DE LA BLASFEMIA **Preu: 0'50 Ptes.**

TERRA I CEL **Preu: 2 Ptes.**

D'IMMINENT PUBLICACIÓ

LLEÓ XIII I LA QÜESTIÓ SOCIAL
(Col·lecció Sant Jordi)

BEETHOVEN - L'HOME I EL MUSIC
(Col·lecció Popular Barcino)

EN PREPARACIÓ

L'HEROISME DELS HUMILS (novel·la)

Les meves amigues les roses (novel·la)

Companyia Transatlàntica

VAPORS CORREUS ESPANYOLS

Serveis Regulars

RÁPID / DIRECTE } Espanya-Nova York
9 Expedicions a l'any.

RAPID: Nord d'Espanya a Cuba i Mèxic
16 Expedicions a l'any

EXPRESS: Mediterrani i l'Argentina
14 Expedicions a l'any.

LINEA: Mediterrani-Cuba-Mèxic-Nova Orleans
14 Expedicions a l'any.

" Mediterrani, Costa Firme i Pacific
11 Expedicions a l'any.

" Mediterrani a Fernando Póo
12 Expedicions a l'any.

" a Filipines
3 Expedicions a l'any.

Servei tipus Gran Hotel - T. S. F. - Radiotelefonia - Orquestra - Capella, etc., etc.

Per informes, a les Agències de la Companyia en els principals ports d'Espanya. A Barcelona oficines de la Companyia: Plaça Medinaceli, 8

FRANQUEO CONCERTADO

ATENES A. G.—Provença, 187.